

DET KONGELIGE BARNE-, LIKESTILLINGS-
OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Kunnskapsdepartementet
Ellen-Carine Smogeli
Pb. 8119 Dep
0032 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

14/899-

28.05.2014

Høring - Forslag til endringer i forskrift om innhenting av opplysninger Lånekassen - merknad

Vi viser til brev av 28.02.14 vedrørende ovennevnte sak.

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) har følgende merknad til høringen:

Vi viser til forslag til endringer i forskrift om innhenting av opplysning punkt 3, foreslått som § 3 *Innhenting av opplysninger fra barneverntjenesten*.

Det fremgår av høringsnotatet at formålet med endringene er å utvide hjemmelen til å innhente opplysninger til også å omfatte økonomiske ytelser som utbetales til fosterforeldre, i tillegg til barnet selv (søkeren). Kunnskapsdepartementet skriver i sitt høringsnotat at ”*Gjeldende bestemmelse sier at opplysninger fra barneverntjenesten bare kan gjelde hvilke økonomiske ytelser søkeren mottar eller har mottatt, for hvilken periode, størrelsen på ytelsene og hva de er ment å dekke. Det er imidlertid ofte søkerens fosterforeldre som faktisk får utbetalt ytelsene. Det er behov for opplysninger om disse ytelsene, som kan være avgjørende for elevens rettigheter til utdanningsstøtte. I dag er det slik at dersom det blir opplyst i søknaden at søker er forsørget av barnevernet og bor i fosterhjem eller institusjon, etterspørres ikke nærmere opplysninger siden søker ikke har rett til støtte. Dersom søker bor utenfor fosterhjem eller institusjon, har Lånekassen behov for å vite hva utgiftsdekningen for søker utgjør, og dette hentes i dag inn fra søker selv.*”

Etter Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets vurdering reiser høringsforslaget flere spørsmål.

Det er uklart i hvilke tilfeller det er behov for opplysninger om utgiftsdekning fra barnevernet jf.

forskriftsutkastet § 3 bokstav a. Dersom dagens regler om rett til utdanningsstøtte til barn i barnevernet er slik at barn i fosterhjem og institusjon ikke har rett til stipend fra lånekassen, fordi de bor i fosterhjem/institusjon, stilles det spørsmål ved hvorvidt det er behov for å innhente opplysninger om utgiftsdekningen som utbetales til fosterforeldrene. Det vises i denne forbindelse til Forskrift om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2014-2015 § 10-3 første ledd, om at ”Søker som er forsørget av barnevernet, får støtte fra Lånekassen dersom det er dokumentert at vedkommende bor utenfor fosterhjem eller barnevernsinstitusjon, og kommunens ytelser som skal dekke dette, er lavere enn Lånekassens satser. (...)”, og Lånekassens hjemmeside hvor det opplyses om følgende: ”Bor du i fosterhjem eller i barnevernsinstitusjon, får du ikke grunnstipend eller bostipend.”

Dersom forslaget imidlertid innebærer at rett til utdanningsstøtte også skal kunne vurderes for barn som bor i fosterhjem eller på barneverninstitusjon, vil det være behov for opplysninger om utgiftsdekning som utbetales til fosterforeldrene og hva denne er ment å dekke. Vi er i så fall positive til en slik endring.

Etter vår vurdering er det videre noe uklart om bestemmelsen om innhenting av opplysninger fra barneverntjenesten kun er ment å gjelde når et barn er plassert utenfor hjemmet mot foreldrenes samtykke (bvl. §§ 4-12 og 4-6 annet ledd), eller om den også er ment å gjelde når barn er frivillig plassert (bvl. § 4-4 fjerde ledd) og når barn er plassert på grunnlag av alvorlige atferdsvansker (bvl. §§ 4-24 og 4-26). I saker om frivillig plassering, og plassering på grunnlag av alvorlige atferdsvansker, har ikke barnevernet overtatt omsorgen for barnet. Fosterhjemmet og institusjonen utøver i disse tilfellene daglig omsorg på vegne av foreldrene og ikke barneverntjenesten. Begrepet ”under barnevernets omsorg” omfatter bare tilfeller der det er truffet vedtak om omsorgsovertakelse mot foreldrenes samtykke etter barnevernloven § 4-12 og 4-6 annet ledd. Begrepet ”under barnevernets omsorg” omfatter videre bare unge under 18 år. Når barnet blir myndig opphører et vedtak om omsorgsovertakelse. Barnet kan imidlertid motta etterverntiltak fra barneverntjenesten etter fylte 18 år og frem til 23 år. Etterverntiltak kan for eksempel være frivillig plassering i fosterhjem, barneverninstitusjon eller hybel.

Dersom det skal være hjemmel til å innhente opplysninger også om andre unge som bor for seg selv med hjelp fra barnevernet, uten å være under barnevernets omsorg, må ordlyden etter departementets vurdering endres. Dette fordi barn over 18 år, og barn som er frivillig plassert eller plassert på grunn av alvorlige atferdsvansker, ikke er under barnevernets omsorg.

Departementet legger til grunn at Lånekassen i alle tilfelle undersøker hva en eventuell økonomisk ytelse fra barneverntjenesten er ment å dekke, jf. forslag til § 3 litra a). Det kan som nevnt være ulik praksis mellom kommuner med hensyn til størrelse på ytelse og hva ytelsen er ment å dekke.

Departementet ser videre på bakgrunn av tilbakemeldinger fra barn i barnevernet og andre, at det kan være behov for å ha en felles gjennomgang av reglene for stipend og lån for barn i barnevernet, og hva barnevernets ytelser er ment å dekke og faktisk dekker. Som nevnt over kan det være ulik praksis i kommuner med hensyn til utgiftsdekning som kan gjøre at nåværende regler gir utilsiktede konsekvenser mht utdanningsstøtte. BLD arbeider for å styrke barn i

barnevernets skole- og utdanningssituasjon, og ser det som svært uheldig om det er utilsiktede konsekvenser i regelverket.

Med hilsen

Helga Berit Fjell (e.f.)
ekspedisjonssjef

Camilla Børresen Tjelflåt
rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur.